

KURJER WARSZAWSKI.

Wtorek. 22 Listopada.
4 Grudnia.

Rok 1860.

N° 321.

Jutro, ŚŚ. Sabby Op: i Piotra Chryzol.

NAJJASNIEJSZY CESARZ, mianować raczył Kawalerami Orderu Ściej ANNY kl: I, Jenerała Porucznika *Cutrofiano* Hr: *d' Aragon*, Adjutanta N. Króla Obojga-Sycylii.

NAJWYŻSZYM Ukazem na d. 2m Listopada r. b. do Kantoru Dworu wydany, zostającym w godności Kamerjunkturów: Dyktorowi Wydz: Przemysłu w Kom: Rzą: S. W. i Duchownych Królestwa Polskiego Wacławowi *Łuszczewskiemu*, Członkowi Heroldji Królestwa, Baronowi Edwardowi *Rastawieckiemu*, Urzędnikowi do Szczególnych Poruczeń przy Namiestniku Królestwa Wincentemu *Tyszkiewiczowi* i Członkowi Rady Głównej Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych Królestwa oraz Rady Instytutu Moralnie Zaniedbanych Dzieci Xaweremu *Pustowskiemu*, NAJMIŁOŚCIWIEJ nadaną została godność Szambelanów, zaś Sędziemu Pokoju, Hrabie Karolowi *Jezierskiemu*, dymisjonowanemu Porucznikowi Smoleńskiego pułku Ułanów Imienia Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CESARZEWICZA NASTĘPCY TRONU, Hrabie Zygmuntoowi *Wielopolskiemu* i Młodszemu Pomocnikowi Sekretarza Kancelarji Ogólnego Zebrania Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu, Hrabie Rodrygowi *Potockiemu*, godność Kamerjunkturów Dworu JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI.

Przez Rozkaz NAJWYŻSZY, Dyktor Pułku Zandar-mów, Pułkownik *Trepow*, mianowany został pełniącym obowiązki Warszawskiego Ober-Policmajstra; z zaliczeniem do Jazdy. — Uwolniony został na urlop Warszawski Ober-Policmajster Jenerał-Major *Aniczkow*, do Petersburga i Moskwy, w Gubernje Pskowską i Niżegorodzką, i dla leczenia się, zagranicę, do wód mineralnych w Niemczech i południowej Francji, na ośm miesięcy, z pozostaniem w Jeździe.

Journal de St Petersburg w Nr 256, ogłasza NAJWYŻEJ ratyfikowany Traktat handlowy i nawigacyjny, między Rossją i Austrią, d. 2 (14) Wrześ: 1860 r. Traktat ten podpisali, ze strony NAJJASNIEJSZEGO CESARZA Wszech Rossji i KRÓLA Polskiego, Rzeczywisty Radca Tajny Xiążę Alex: *Gorczałow*, Minister Spraw Zagra:, a ze strony J. C. K. Mości N. Cesarza Austrjaciego, Króla Węgierskiego i Czeskiego, Radca Tajny i Rzeczywisty Podkomorzy Hr: *Thun-Hohenstein*, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny w Petersburgu.

Rada Administracyjna mianowała: 1) Xiędza Bencdyktę *Wyszyńskiego*, Prałata, Kustosza Metropolitalnego, Regensa Seminarjum Śgo JANA w Warszawie, Prałatem Scholastykiem Kapituły Metropolitalnej Warszawskiej; 2) Xiędza Mateusza *Naruszewicza*, Kanonika Metropolitalnego, Dziekana Foralnego Warszawskiego, Proboszcza Parafji Śgo ALEXANDRA, Prałatem Kustoszem rzezonęj Kapituły Metropolitalnej; i 3) Xiędza Jacen-tego *Kondrackiego*, Kanonika Honorowego Łęczyckiego, Vice-Dziekana Dekanatu Piaseczyńskiego, Proboszcza Parafji Wawrzyszew, Kanonikiem teje Kapituły Metropolitalnej.

Rada Administracyjna zatwierdziła darowizny: 1) Dla wystawić się mającej Kaplicy w dobrach Winksznu-

pie lub dla Kościoła Parafjalnego w Bartnikach co rocznie rs. 36, jako fundusz na odprawie się mającej Mszy 12. 2) Dla 4ch ubogich w bliskości tej Kaplicy wystawić się mający dom o 4 izbach wraz z morgiem gruntu na ich utrzymanie, przez Xiędza Józefa *Zienkowieza*; oraz zapisy: 1) Dla Szpitala Ewangelickiego, i 2) Dla Zakładu Ubogich Starców w Warszawie, po rs. 450 przez niegdy Krystynę z Zejbigów *Rüdiger*, uczynione.

JW. Jenerał-Major Świty J. C. MOŚCI *Gecewicz*, wyjechał do Gub: Chersońskiej.

Jutro o godzinie 10tej z rana, w Kościele XX. *Reformatów*, odbędzie się żałobne Nabożeństwo, za duszę ś. p. Karoliny z Zawadzkiej *Mateckiej*; na które, zaprasza się Krewnych i Znajomych zmarłej.

Pojutrze, t. j. we Czwartek, w Kościele Powązkowskim o godzinie 11tej z rana, jako w pierwszą rocznicę skonu ś. p. Marji z Weltzów *Dąbkiej*, odbędzie się żałobne Nabożeństwo za spokój jej duszy; na które, pozostali Mąż, Krewnych i życzliwych, zaprasza.

Józefata z Budzyńskich *Roschies*, Żona Emeryta, Komissarza Leśnego przy Komissji Rządowej Przychodów i Skarbu, przeżywszy lat 53, po ciężkiej chorobie, opatrzona ŚŚ. SAKRAMENTAMI, przeniosła się do wieczności. W smutku pozostali Mąż, wraz z Dziećmi, zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na wyprowadzenie zwłok, z dolnego Kościoła Śgo Krzyża, w dniu 7 b. m. to jest w Piątek, o godz: 3ciej po południu, na cmentarz Powązkowski.

Mikołaj *Szczeciński*, Obywatel, opatrzony ŚŚ. SAKRAMENTAMI, wczoraj przeniół się do wieczności. Pozostała Żona wraz z Dziećmi, zaprasza Przyjaciół i Znajomych, na Wotywę żałobną, jutro o godzinie 10tej z rana, w Kościele XX. *Reformatów* odbyć się mającą; oraz na wyprowadzenie zwłok, w tymże dniu i z tegoż Kościoła o godzinie 3ciej po południu, na cmentarz Powązkowski.

Florentyna z Kłopotowskich *Marszałkowska*, Wdowa po Urzędniku, po długiej i ciężkiej chorobie, wczoraj zakończyła życie. Pozostała Matka i Syn małoletni zmarłej, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na wyprowadzenie zwłok, jutro o godz: 3ciej po południu, z Kościoła dolnego Śgo Krzyża, na cmentarz Powązkowski.

W Paryżu zakończył życie wynalazca młocarni *Duvoir*, który z początku był tylko prostym wyrobnikiem, lecz dzięki swemu wynalazkowi, w późniejszym czasie dorobił się znacznego mienia i miał nawet własną fabrykę.

Rsr: 15, składam w Redakcji *Kurjera* dla nieszczęśliwej 80cioletniej staruszki po b. Kupcu, Eleonorze V. przy ulicy Elektoralnej, na intencję, aby mnie BÓG chronił i od niewdzięcznych, spokój domowy zakłócających ludzi. — Franciszek *Schuster*.

Xięgarn: *Friedleina*, przy ulicy Senatorskiej Nr 460, już otrzymał *Almanach de Gotha* na r. 1861, o którym wczoraj wspominaliśmy.

Sprawozdanie Dyrektora Instytutu Muzycznego w Warszawie.— Rek już upływa, gdy otrzymawszy Najwyższe upoważnienie do założenia Instytutu Muzycznego w Warszawie, odwołałem się był do mieszkańców kraju, wzywając o czynne poparcie tej nowo organizującej się Instytucji. Powiedziałem wtedy, że tworząc projekt założenia Konserwatorium w Warszawie, jestem tylko wyrazicielem ogólnej chęci tych wszystkich którzy w Instytucji podobnej widzieli pożytek ogólny, tak ze względu na powiększenie dróg kształcenia się młodzieży, jak również z uwagi na rozwój sztuki u nas. Określiłem był nadto, jasno i wyrażnie główny cel Instytutu który leżał: 1) W otworzeniu dla młodzieży nowej drogi do kształcenia się i do pracy szlachetnej. 2) W zapewnieniu krajowi uzdolnionych i wykształconych Organizmów i Nauczycieli śpiewu Kościelnego. 3) W zapewnieniu mu z czasem dobrych Nauczycieli do Instytutów, Pensjonów i domów prywatnych. 4) W przygotowaniu zdolnych wykonawców tak w muzyce instrumentalnej jak i wokalne. 5) W zrobieniu wykształcenia muzycznego, przystępniejszem i powszechniejszem przez zmniejszenie kosztów nauki. I nakoniec, w podniesieniu muzyki już to w pieśni Kościelnej, już w rodzinnej i lirycznej. Następnie, w ciągu napływu składek na rzecz Instytutu, powziąłem był myśl odezwać się publicznie do współrodaków wzywając ich opieki i współdziałania; wiedziałem, że szlachetne Polki gotowe są zawsze otoczyć szczerą miłością każde przedsięwzięcie uczciwe, każdą pracę dla dobra ogółu podjętą. Przystępując do przeprowadzenia tak ważnego przedsięwzięcia, potrzebowałem całego poparcia wszystkich Obywateli kraju, całego współuczucia wszystkich warstw naszego społeczeństwa, bo czułem, że tylko instytucja zbiorową wzniesioną siłą może się rozwijać pomyślnie i osiągnąć cel zamierzony, stojąc na podstawie ogólnego uznania. Dzisiaj, gdy takie poparcie i gorliwe poświęcenie osób życzliwych instytucji, pozwoliło mi osiągnąć cel zamierzony; gdy fundusz konieczny do założenia Konserwatorium już znajduje się w depozycie Banku Polskiego, czuję się silnym do spełnienia dalszych prac na tej drodze, i mam niespożytą wiarę, że ogół którego solidarna gorliwość przyczyniła się do urzeczywistnienia mego przedsięwzięcia, który zachęcając mnie ustnie i piśmieniem, złożył w me ręce tak obszerne środki, będzie mnie i nadal popierał! Dla tego to, osądziłem za słuszne, złożyć publiczne objaśnienie działań moich, dążących do jak najrychlejszego otwarcia Konserwatorium, i powodów które mi nie dozwoliły tego uskutecznić przed terminem Ustawą oznaczonym. To objaśnienie będzie zarazem usprawiedliwieniem mojem przed tymi, którzy powodowani gorliwością i czystem współuczuciem dla Instytutu niecierpliwie oczekują jego otwarcia. W tem miejscu wypada mi zrobić uwagę, że mimo rozmaitych nieprzewidzianych przeszkód, organizacja Instytutu Muzycznego dotąd nie doznała opóźnienia; bowiem postanowienie Rady Administracyjnej Królestwa, w artykule 9m zastrzegło wyraźnie termin sześciomiesięczny, od daty złożenia w Banku Polskim całkowitej summy na Instytut oznaczonej aż do jego otwarcia. Gdy zaś summa rzeczona w ilości rs. 43,827 kop: 73 zebrała, na Instytut złożona została w depozycie bankowym dopiero w dniu 2 (14) Lipca 1860 r., przeto termin otwarcia wypada w dniu 2 (14) Stycznia 1861 r. Pomimo to jednak daję tu obecnie zapowiedziane objaśnienie powodów, które mogły i powinny były wpłynąć na opóźnienie działań moich; i tak: 1) Należało przede wszystkim uzyskać zatwierdzenie Ustawy wypracowanej dla Instytutu, które nastąpiło w dniu 28 Sierpnia (9 Września) 1859 r. 2) Ustawa rzeczona stanowiła: że nie pierwsi będzie oddany gmach w posiadanie Instytutu, a zarazem nie przystąpią do restauracji takowego, aż gdy fundusz określony na uposażenie tegoż Instytutu zostanie w całości zebrany. 3) Po bliższem rozpatrzeniu rzeczy okazało się, że summa rs. 1,931 poprzednio Najwyższą zatwierdzona na restaurację jest niedostateczna, w skutek czego, należało uczynić odpowiednie kroki, aby wyjednać u Rządu fundusz dodatkowy. W dniu 2 (14) Lipca, zapadła decyzja Rady Administracyjnej, przyznająca na restaurację Instytutu rs. 6,531 kop: 45, od których Instytut będzie w obowiązku opłacać procent w skutek tego Kom. R. S. W. i D., wyznaczyła Komitet do zarządzania robotami. Roboty te rozpoczęły się w dniu 29 Lipca (10 Sierpnia) 1860 r. 4) Już w ciągu trwania przedsięwziętej budowy okazała się potrzeba nowych robót nad oznaczone w anszlagu; ztąd znów wynika konieczność wyjednania odpowiedniego funduszu, przyczyniająca się do opóźnienia, rzecz ta jest dotąd na drodze rozpoznania. Oprócz tych wszystkich koniecznych prac przygotowanych, samo utworzenie Zarządu dla Instytutu i wybór Członków do niego, musiały zwrócić baczną uwagę, tak z po-

wodu ważności tych posad, jak również ze względu na obowiązki do nich przywiązane. Mam nie zachwianą ufność, że wszyscy życzliwi Instytutowi i pojmujący prawdziwe jego przeznaczenie, podzielą to przekonanie, że o ile potrzeba było rozwinąć energii i pospiechu w zbieraniu funduszu; o ile krzątać się należało budząc sympatję publiczną, tak niezbędną do istnienia i dalszego rozwoju tej Instytucji, o tyle znowa należało mieć swobody i zachować rozagę, podczas samej li wewnętrznej organizacji już dokonanego dzieła. Nie wabam się dodać, że każdy pojmujący ważność zadania, odpowiedzialność założyciela Instytutu usprawiedliwi jego rozmyślnie na tej drodze działania, i życzy sobie, aby organizacja tak ważna, postępowała oględnie w swoim rozwoju, aby odpowiadała i wymaganiom nauki i nadziejom kraju. Po wyliczeniu tych przeszkód już usuniętych i prac po dzień dzisiejszy dokonanych, pozostaje nam przed otwarciem Instytutu: 1° ułożyć przepisy tyczące się wewnętrznej organizacji; 2° warunki według których mają być przyjmowani uczniowie; 3° wypracować instrukcje dla Nauczycieli; 4° programata egzaminów i konkursów; 5° plany rozkładu nauk; 6° podział klas i zaopatrzenie takowych w t. j. bibliotekę, instrumenta i w odpowiednie sprzęty. Czynności te nie mogły być rozpoczęte, aż po ostatecznem skompletowaniu i zatwierdzeniu Członków Zarządu przez Kom. Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych. Pozostaje tedy jeszcze ta masa urzędów, które są może najkłopotliwszą stroną przyjętego obowiązku i wymagają czasu, przy organizacji wewnętrznej nowo tworzącej się Instytucji. Starania więc Zarządu obecnie z całą gorliwością, zwrócone będą ku najspieszniejszemu załatwieniu wyżej wymienionych prac, aby otwarcie ważniejszych przynajmniej klas, mogło nastąpić około nowego roku. Pojmując święte obowiązki włożone na mnie, i oddając wszystkie siły moje na wywiązanie się z takowych, oświadczam stanowczo, że mając na celu pożytek jaki ma przynieść ogółowi Instytut Muzyczny, jak dotąd tak i nadal będą mieć na uwadze w wyborze Nauczycieli do potwierdzenia Władzy przedstawianych li tylko *wiedzę, doświadczenie i zaślęgi!* W przypuszczeniu zaś uczni, *talent i moralne postępowanie!* Wszystkie inne względy *nie mogą i nie będą mieć miejsca!* Tym tylko rządząc się przekonaniem czuję, że mogę zapewnić świetną przyszłość tej Instytucji!!! Po takim objaśnieniu, które winien byłam ogółowi zajmującemu się losami Instytutu Muzycznego, i tym wszystkim którzy się przyłożyli do zebrania lub złożenia zakładowego nań funduszu, czuję się w obowiązku złożyć podziękowanie: 1) Najprzód Władzom które opieką swą i pomocą wspierały nasze dobre chęci. 2) szanownemu Duchowieństwu, które u nas w obywatelskich obowiązkach, nikomu wypierzeć się nie dając, przyczyniło się tak dzielnie do założenia Instytutu. 3) Współrodakom naszym, które najskuteczniej podobno przyczyniły się do obudzenia sympatii ogółu dla Instytucji, osłoniętej ich opieką. 4) Obywatelstwu naszemu, które i w tym razie, gorącym udziałem swoim dowiodło, że mu nie jest obojętnem cokolwiek przyczynia się do wykształcenia, postępu i sławy rodzinnego kraju. 5) Korporacjom czyli Cechom rzemieślniczym, które dla dobra sztuki i poparcia myśli pożytecznej, spieszyły chętnie z ofarami będącymi cząstką ich krwawej i uczciwej pracy. 6) Dziennikarstwu naszemu, które prawie jednogłośnie wyrażało sympatję dla Instytutu, które w słowie gorącym, pełnem miłości dla sztuki popierało i starania gorliwych protektorów Konserwatorium, czynione po całej przestrzeni kraju i moje do współziomków odezwę, dając im potrzebny rozgłos i donojsze znaczenie. 7) Wszystkim ofiarodawcom, którzy bądź to darami, bądź pomocą i wpływem przyłożyli się do wspólnego dzieła. Wreszcie: braciom w sztuce, Artystom, którzy i współudziałem w pracy i ofiarą wdowiego grosza umocnili moją odwagę i ufność. Z tą odwagą którą mi dało współuczucie kraju, z wiarą w przeznaczenie i cel Instytutu którego kierunek i losy kraj mi powierzył, pójdę dalej w Imię BOŻE po obranej drodze, szczęśliwi! że położyłem pierwszą cegielkę do tej budowy, że w pierwszych krokach zyskać zdołałem zaufanie i poparcie Ziomków!!!!— Apolinary Kątski.

W tych dniach w Teatrze Królewskim w Bruxelli, miała być przedstawiona po raz pierwszy opera *Herculanum*; administracja nieszczędzi kosztów i starań, aby oddać z całą świetnością to piękne dzieło *Dawida*, sam autor został zaproszony dla dyrygowania mającemu się dać przedstawieniem.

Szczególnym sposobem zakończyła życie Śpiewaczka Hamburgska, Panna *Spannagel*; wypita ona kawę, nie wiedząc, że przypadkiem wpadła w nią paczka zapalek; a chociaż zapalki te zaraz wydobyte zostały, Śpiewaczka jednakże po użyciu tego fosforycznego napoju, w trzy dni umarła. Po tutejszych kuchniach, dosyć często mogą się zdarzać podobne wypadki; niechże więc to smutne zdarzenie służy za przykład.

Ciekawą zapewne będzie dla naszych Czytelników wiadomość, że w Tyflisie, stolicy kraju Kaukaskiego, wychodzi Kalendarz, którego część kościelna, przeznaczona dla Katolików, drukuje się w języku polskim, i to nawet dosyć poprawnie. Zauważyliśmy jednak, że Redakcja Kalendarza wprowadziła nowość w pisaniu zgłoski *rz* przez *rż*. Jakkolwiek pisownia taka, jak *sz, cz i rz*, zamiast *sz, cz i rz*, była przez najdawniejszych pisarzy polskich używaną, i rzeczywiście bliższą jest do prawdziwego brzmienia tych dźwięków, oddawna jednak zarzuconą została i nikt z Grammatyków naszych za przywróceniem ich nie obstawał. Kalendarz Kaukazki pisze więc: Grzegorza, Katarzyny, Małgorzaty i t. d., chociaż i nie wszędzie sam się tej pisowni trzyma. Znajdujemy też i inne błędy, tak Czesława W. dwa razy (12 Stycznia i 20 Lipca) do czego powód dał zapewne drukowany w naszych kalendarzach spis imion sławiańskich, mający kilku Czesławów. Nie od rzeczy tu będzie nadmienić, że ten sam błąd i w naszych kalendarzach się powtarza, w tych bowiem gdy Kościół obchodzi święto Cyrylla i Metodyusza 9go Marca, spis imion sławiańskich pod 9m Lipca ich zamieszcza, ochrzciwszy tylko Św: Metodyusza imieniem Strachoty, na wzór Czechów, którzy biorąc imię *Metodiusz* za łacińskie od *metus* — strach, Metodyusza Strachotą przezwali. Z Kalendarza Kaukaskiego dowiadujemy się, że liczba Katolików Rzymskich w prowincji Kaukazkiej wynosi: mężczyzn 26,169, kobiet 1,719. Prowincje Kaukazkie, to jest przed i za Kaukazem, stanowią jedną Dyecezę Tiraspolską, pod zarządem Biskupa, którym obecnie jest Xiądz Ferdynand *Kahn*, mający stałą stolicę w m. Saratowie. Jeneralnym Wizytatorem Rzymsko-Katolickich Kościołów w Prowincji Kaukazkiej, jest Xiądz *Orłowski*, zrazem Proboszcz Tyfliski. We wszystkich prawie Parafjach Proboszczami są Polacy, jak niemniej Polakami są wszyscy Katolicy Kapelani wojskowi. W głównem mieście Kaukaskiego kraju Tyflisie, wychodzą trzy dzienniki: Kaukaz, Zapiski Towarzystwa Rolniczego w języku rosyjskim i Zorza po gruzyjsku. Biblioteka publiczna zawiera 13,260 tomów w 19 językach. Nakoniec dodać winniśmy, że odległość Tyflisa od Warszawy na Lublin, Żytomierz, Kijów, Połtawę, Charków i t. d., wynosi wiorst 2,534.

W księgarni S. H. *Merzbacha*, przy ulicy Miodowej, znajdują się następujące nowe dzieła do nabycia: Alex: *Humboldta*: *Podróże*, przekład z niemieckiego Bohusza *Szyski*; oddział Iszy, *Podróże* po Afryce i Ameryce, 2 tomy, rs. 3 kop: 50; oddział Ilgi, *Podróże* po Rosji Europejskiej i Azjatyckiej, 2 tomy, rs. 3 kop: 50; *Zdarzenia rzeczywiste w powiastkach*, przez A. S., 2 tomy, rs. 2.

W zeszłym miesiącu zniesione zostało cło od wprowadzanych do Francji włosów kobiecych, co bez wątpienia poprawi dobroć loków na głowach paryżkich piękności.

Zabawa umysłowa należy bez wątpienia do pożyteczniejszych środków rozbudzających pojęcie dziecinne. P. Jul: *Müller*, którego nakładem mamy nie jedno dziełko dla dzieci, miał to zapewne na uwadze, wydając kosztem litografji swojej nową dla nich książeczkę. Składa się ona z 16tu kolorowanych rycin, wyobrażających komiczne zdarzenia *Pani Dulskiej*, jej kotki i pieska, z opisującym wierszykiem pod każdą ryciną; książeczka ta, stanowi wesołą zabawę dla małych dzieci, i sprzedaje się w składzie litograficznym J. *Müllera* przy ulicy Senatorskiej pod Nr 20, po k. 30 za exemp. Nadmieniamy, że z powyższą książeczką, wyszła tam gra *loteryjka liczbowa*, bardzo trafny, i mało komu wiadomym sposobem ułożona, z gałkami, po k. 60; zaś z dodaniem szkiełek, razem 75 k.

W tych dniach otwartą została w Warszawie jedna z fabryk, zasługujących na szczególniejszą uwagę, ze względu na wyroby po raz pierwszy dopiero, ukazujące się w kraju naszym. Właścicielem jej jest P. *Wag*, Polak, który powróciwszy do kraju za amnestją, sprowadził z sobą maszynę do wyrabiania haftów własnego wynalazku, a których fabrykację prowadził za granicą lat kilkanaście, zajmując przeszło 200 robotnic. Nie może być trwalszego, ani piękniejszego nad ten wyrób, mogący się zastosować do wszelkich tkanin i użytku, Ornamentów dla Duchowieństwa, jako to: ubiorów damskich, dziecinnych, męskich, pokryć na meble, firanek, portierów, kobierców, dywanów na stoły salonowe, cienników przed kominki, poduszek, kołder, szlafroków i t. p. przedmiotów. Haft ten, jest to zupełne naśladowanie natury, w kwiatach, roślinach, zwierzętach, fantazjach, arabeskach, włóczką, jedwabiem, bawełną; za pomocą deseni i igieł wprowadzonych w ruch maszynami. O rzeczywistości tego każdy przekonać się może, zwiędając ten zakład przy ulicy Grzybowskiej Nr 1054c, naprzeciw budnika i kąpieli żelaznych, na dule od frontu; a skoro znajdzie takowe ogłoszenie rzetelnem, niewątpliwym iż zechce dać swe obśtalunki dla wprowadzenia w ruch tej fabrykacji, która uderuje nasz kraj tak ładnymi wyrobami, dziś już zdobiącemi, między innemi, apartamenta Luwru. Królowej Hiszpańskiej i Wice Króla Egiptu. Mówiąc o tych wyrobach, nie można zaprawdę dosyć oddać im pochwał, a czego najlepszym do wodom, iż w czasie pobytu właściciela w Paryżu, wyprzedawał on tych wyrobów przeszło za 400 000 franków, tak na Francję, jako i Anglję, Amerykę i t. d. Warto zatem całą siłą poprzeć ten zakład, jedyny w kraju, a który nie mało oszczędzi pieniędzy, wydawanych w tym celu za granicą.

W tych dniach opuściło prasę dziełko p. t. *Wspomnienie z przeszłości*; obrazki poświęcone młodemu wiekowi, przez Alexandrę z Chomętowskich *Borkowską*, na pięknym papierze, ozdobione ryciną, cena rs. 1. Główny Skład powyższego jest w księgarni i składzie nót muzycznych Józefa *Kaufmanna* i *Spółki* przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście Nr 442 (71), wprost od wachu. Nabyć także można we wszystkich znacniejszych księgarniach tak tutejszych jak i prowincjonalnych, jak również na Urzędach i Stacjach Pocztowych w Królestwie Polskiem po tejże samej cenie, bez opłaty przesyłki.

P. N. D. na list bezimienny z zapytaniem, gdzie się odbywa naprawa kaloszy gumalastycznych, donosimy, iż takowe jakoteż i gutta-perchowe najdokładniej naprawia P. *Appelzweig*, zamieszkały przy ulicy Elektoralnej i Przechodniej Nr 797.

Dnia 28go z. m. odbyło się posiedzenie Komitetu kasy wsparcia podupadłych Farmaceutów, tudzież wdów i sierot po Farmaceutach pozostałych, na którym przystąpiono do obioru nowego Kassjera. Pięknie też przy tej sposobności przemówił Prezes tego Komitetu Radca Stanu *Hejrich*, streszczając swe przemówienie w tych słowach: „Powodem dzisiejszego zebrania naszego jest wybór jednego z Członków Komitetu, w miejsce zbyt wczesnie zmarłego ś. p. Teofila *Lesińskiego*, którego śmierć jest niepowetowaną stratą dla społeczeństwa i dla nauki. Działalność Jego tak w życiu obywatelskiem jak i na polu nauki była wielką i niezmordowaną i gdyby Bożkim Wyrokiem tak przedwcześnie przerwana nie została, przyniosłaby niezawodnie w niedalekiej przyszłości obfite owoce; rękojmią tej wiary w przyszłość jest to, co nieodżałowany *Lesiński*, w krótkim swoim życiu dobrego już zdziałał. Przystępując do obioru Kontrollera, starajmy się godnie zastąpić miejsce zajmowane przez ś. p. *Teofila*, który stał się zaszczytem naszego powołania, i który tak wiele przyłożył się radą i pracą do rozwinięcia naszej Kasy Wsparcia.”

Na wystawę krajową Sztuk Pięknych przybyły następujące obrazy: *Kostrzewskiego*, polowanie na kuropatwy; *Schafhuza i lungfrau*, dwa krajobrazy przez amatora; *Herknera*, ogród w Morysinie; P. Julji *Saxe* amatorki, krajobraz; *Nowakowskiego*, MATKA BOZKA, oraz *Głębockiego* 4ry rysunki.

(A. n.) Pragnąc ulżyć cierpieniu bliźniego, składam w Redakcji *Kurjera* rs. 2 dla nieszczęśliwego Korybuta *Wisznieskiego*, dotkniętego ciężkim niedostatkiem i do tego chorobą, mieszkającego pod Nrem 2890 przy ulicy Szczygłej, mając nadzieję, iż są serca czułe na niedolę współbraci, które zechcą przynieść mu pomoc. — Wdowa E. B.

Wkrótce w Paryżu w Operze Komicznej, ma być przedstawiona nowa opera utworu jednego z młodych naszych kompozytorów w P. *Wróblewskiego*, bawiącego obecnie na Dworze Cesarza *Brzyljskiego*, i dającego tamte koncerty.

Ogólny poklask i to serdeczne przyjęcie, jakich doznała pierwsza a udzielona już przez nas wiadomość o mającym się dać przez Dyrektora Opery Polskiej w Warszawie St. *Moniuszkę* koncercie na benefis jego; wróżą zdaniem naszym wielkie powodzenie temuż koncertowi, który bezwątpienia przypomni nam jedną z tych uroczystości muzykalnych, jakich niejednokrotnie już Warszawa była świadkiem, a w których cały niemal ogół spieszył przyjąć współudział. Koncert ten około którego już robi przygotowania tenże Dyrektor opery, odbędzie się, jak się zdaje, w pierwszą Niedzielę po otwarciu teatrów, to jest 16 b. m. Jeżeli zatem Dyrekcja teatrów oceniając zasługi, twórcy *Hulki*, *Flisa*, *Hrabiny*, już uwieńczonych oklaskami na scenie naszej, jakoteż i innych, a mających wzbogacić repertuar polskich oper, nowych utworów, udzieliła mu tak chętnie prawo na jeden corocznie koncert na benefis jego, to niewątpimy, że Publiczność tutejsza, w dwójnasób jeszcze okaże to współczucie dla ulubieńca swojego, i licznem co się zowie zebraniem, choćby nawet z przepełnieniem sal Redutowych, dowiedzie, o ile popierać gotowa każdy talent rodzinny, a do tego jeszcze tak znakomity, jakim jaśniejsz nasz Kompozytor. Przewidując to z góry, pospieszmy za dni kilka z udzieleniem wiadomości o biletach i cenach

tychże, a następnie z ogłoszeniem programu, w którym, o ile już wiadomo, najpierwsi tutejsi Artyści przyjmą współudział. Dodamy tu tylko, dla wiadomości beneficjanta, iż życzeniem jest ogółu, aby jak najwięcej jako na swoim koncercie, dał nam własnych utworów swych, które tak prosto trafiają słuchaczom do serca.

Xiegarnia G. *Gebethnera i Spółki*, odebrała *Almanach de Gotha* na rok 1861.

Pokazuje się, że w niektórych tylko handlach pozwolono sobie podwyższyć ceny piwa bawarskiego z 20tu groszy na 24, a porteru krajowego ze złotych na 40 groszy. Inne zaś podobnie pierwszorzędne handle, utrzymały dotąd ceny zwykłe, to jest 20 groszy za piwo, i złoty za porter.

Towarzystwo mające na celu przesyłać w obrębie Londynu listy i paczki małe za pomocą ciśnienia powietrza w rurach, odbyło w Birmingham kilka prób na większy rozmiar, a te wypadły tak pomyślnie, że wkrótce Towarzystwo zacznie zakładać w Londynie podziemne rury. Pierwsze przedsiębiorstwo zajmie przestrzeń przeszło jednej mili angielskiej. Rury użyte do tego mają 2½ stóp średnicy w świetle, są bardzo mocne i szczerlnie spajane. Przesyłka listów i paczek odbywać się będzie za pomocą rozrzedzania i zgęszczania powietrza w rurach.

Kurs wczorajszy: za pół-imperjały dają rs. 5 kop: 47½, za obligi skarbowe, oprócz kuponu żądają rs. 90 kop: 80, dają rs. 90 kop: 30, wartość kuponu kop: 70; za listy zastawne IIIgo Okresu oprócz kuponu, żądają rs. 14 kop: 67, dają rs. 14 kop: 64, wartość kuponu kop: 26½.

AMERYKA. *New-York, 16 Listop.* — Z Charlestown pod datą wczorajszą donoszą, że południowa Karolina uporczywie obstaje na zajętem stanowisku. Flaga Amerykańska nie jest uznawana w tym Stanie, a Gubernatorowi miejscowemu przyrzeczono pomoc w ludziach Baltimore i Jersey. Podług innych, przez Kanadę nadeszłych wieści, chęć do oddzielenia się od Unji zmniejsza się w Stanach południowych. — Jenerał *Sandfort*, kazał aresztować Pułkownika *Corcoran* za to, iż nie chciał przeprowadzać w paradzie swego pułku przed Xięciem *Walji*. (St. Anz.)

ANGLJA. *Londyn, 29 Listop.* — Cesarzowa Francuzów przepędziła dzień onegdajszy w Glasgowie, i przyjechała tam adres władz miejskich. Wieczorem opuściła Glasgow, udając się w dalszą drogę do Balloch, z kąd czynić będzie wycieczki do Loch-Lormond, Loch Katrine i t. d. — Bank Angielski zniżył eskontę na 5 pet. — Z Przylądka Dobrej Nadziei donoszą, że tam czynią już przygotowania, do wzięcia udziału w wystawie przemysłowej Londyńskiej w 1862 r. (St. Anz.)

FRANCJA. *Paryż, dnia 29go Listopada.* — Donoszą, że wojska francuskie stojące w Państwie Keścielnem, mają zająć Orvieto, opuszczone przez Piemontczyków. Rząd Sardyński nie stawia bynajmniej opozycji środkom przedsiębranym w tym duchu przez Jenerała *Goyon* i nie uważa takowych wcale za kroki nieprzyjazne. Nie należy także przywiązywać wielkiego znaczenia do przyjęcia przez Cesarza w Compiegne Jenerała *d'Arragon-Cutroffiano*, posłanego przez Króla *Franciszka II*, które było prostą oznaką grzeczności. — Hr. *Chasseloup-Laubat*, znajduje się w liczbie osób zaproszonych do Compiegne. Obawa, jaką obudziło zniesienie ministerstwa Algierji w urzędnikach tego ministerstwa, była

plonna. Nie zostaną oni usunięci ze służby, lecz przyłączeni będą do właściwych wydziałów. — Cesarz przesłał P. *Magne*, list własnoręczny z podziękowaniem za usługi już świadczone i z wyrażeniem nadziei na dalsze w nowym stanowisku. — Wymieniają tu nazwisko P. *Boinvillers*, jako mającego skompletować liczbę Ministrów-mówców. — Nie ulega dziś wątpliwości, że *Papież* nie opuści Rzymu, i że zaniechał projektu udania się do Bawarii, dla którego *Kardynał Rysach*, odbywał podróż do Monachium. W Kwirynalu i w pałacu Farnese, będącym własnością Króla Neapolitańskiego, czynią przygotowania na przyjęcie tego Monarchy. — Xiążę *Napoleon*, w towarzystwie 2ch Adjutantów, wyjechał wczoraj do Hawru. — Biskup z Rennes w odezwie wydanej ponownie dla zachęcenia do składek dla *Papieża*, zawiadamia, że w jego Diecezji zebrano już 100.000 fr.: Jeden z dzienników francuzkich zapewnia, że Izby zwołane zostaną w zwykłej epoce. Senat tylko zgromadzi się nieco wcześniej od Ciała Dyplomatycznego, dla roztrząsania senatus-consultu, zapowiedzianego dekretem z 24 z. m. a dotyczącego zajęć Izby. (Ind: Bel:).

WŁOCHY. — *Patrie* podaje wiadomości z Gaety, datowane 21 b. m., a zawierające fakta następujące: „Izba Izby Sardyńska postanowiła, że należy skierować przeciw Monte-Secco wszelkie usiłowania wojsk Piemontczyków. Skoro pozycja ta zdobytą zostanie, na szczytach jej wzgórzy urządzone będą baterje dział gwintowych, z których otworzyć można straszliwy ogień na twierdze. Monte-Secco leży o 500 metrów od pierwszego obwodu fortecznego, i znajduje się jeszcze w ręku neapolitańczyków, którzy tam są silnie usadowieni. Obliczono, że na dojście do tej pozycji, zdobycie jej i wzniesienie tam baterji, potrzeba około 3ch miesięcy, z czego wynika, że Piemontczycy bombardowanie rozpocząć będą mogli nie wcześniej, jak w pierwszych dniach wiosny. Jednocześnie jednakże uchwalono, iż dla niepokojenia miasta, w Capuccini, pozycji odległej od obwodu fortecznego o 1.400 metrów, ustawione będą dwie baterje moździerzy przywiezionych z Genui. Celem skutecznienia tego projektu, rozpoczęto już budować drogę, wiodącą wprost do Capuccini, która za dni 20 ma być ukończoną. Jak tylko baterje te ustawione zostaną, bombardowanie trwać będzie bez przerwy. Gdy tak gotują się środki ataku, obrońcy nie zaniedbują starań ze swej strony. Król rozporządza jeszcze 16,000 ludzi, fortyfikacje od lądu i od morza uzbrojone są działami, amunicji jest obfitość, a zaopatrywanie żywności twierdzy odbywa się regularnie. (Ind: Bel:).

OSTATNIE WIADOMOSCI.

Pomyślnie wrażenie wywołane we Francji dekretem z dnia 24go Listopada, niknąć zaczyna, a zadowolenie prawie ogólne początkowo, teraz się zmniejsza. Taki zwrot rzeczy łatwo bardzo wyjaśnia się okolicznościami, że dekretem pomienionym nie urzeczywistnił wszelkich pogłoszek. Czy jednak skutkiem nowych kombinacji ministerjalnych i reform polityka Francji mianowicie też zagraniczna, ulegnie zmianie, o tem dziś z pewnością mówić nie można. Wnosć należy z nominacji P. *Billault*, stronnika niezawisłości Włoskiej, na Ministra mówcy, iż Gabinet Francuzki, przynajmniej co do sprawy Włoch, z dotychczasowej drogi zejść nie myśli. Ciekawą rzeczą

tylko, jak nowy Minister wytłumaczy politykę Rządu w Rzymie i Gaety, zwłaszcza jeśli ta anormalna polityka dłużej trwać będzie.

Missja Jenerała *Cutroflano*, przysłanego przez *Franciszka II* do Paryża, nie powiodła się. Proponował on podobno zajęcie Gaety przez garnizon mieszany, w połowie Neapolitański, a w połowie Francuzki, aż do chwili, w której prawa *Papieża* do Państwa Kościelnego, a Burbonów do Obojga Sycylii zostaną uznane przez większość Gabinetów Europejskich, i do uznania tego Sardynja skłonioną będzie. Propozycji tej oczywiście Francja przyjąć nie mogła, bez narażenia się na formalne zerwanie z Anglią i stracenia we Włoszech wszelkich korzyści kampanji przeciw Austrii.

Rozbior depesz z Chin, przez Rząd Angielski ogłoszonych, nasuwa *Timesowi* myśl, że pierwotnym zamiarem władz Chińskich było schwycić Lorda *Elgin*, w zasadzkę, gdyż niepodobna przypuszczać, aby w kraju takim jak Chiny, głównodowodzący bez władzy rządu mógł skombinować plan, którego celem, niezaprzeczonym było oświadczenie osobami Ambassadorsów i zniszczenie armji sprzymierzonych. *Times* przypisuje jedynie odmowie Lorda *Elgin*, posuwania się bez eskorty, częściowo, że unikną losu P. *Parkes*. (In: Bel:).

PARYŻ, 29 Listop.: — Krąży tu pogłoska, że Xiążę *la Tour d'Auvergne*, Posel Francuzki w Berlinie, zostanie wkrótce Ministrem spraw zagr: w miejsce P. *Thouvenel*.

PARYŻ, 30 Listop.: — Dom *Rotszylda* ogłosił, że ponieważ Rząd *Papieżki*, nie złożył jeszcze kwoty przypadającej na spłacenie kuponów od pożyczki, płatnych z d. 1 Grudnia, przeto właściciele tych kuponów zostaną zawiadomieni o epoce wypłaty później, skoro wszystkie fundusze złożone zostaną.

MARSYLJA, 30go Listop.: — Korrespondencja z Neapolu, datowane 27go, donoszą, że *Farini*, wysłał telegrafem rozkaz ogłoszenia stanu oblężenia w Abruzzach. Jenerał *Pinelli*, wydał proklamację, z oświadczeniem, iż każe rozstrzelać każdego, kto by nosił broń bez pozwolenia, podlegał wieśniaków, lub znieważał sztandar Włoski. — Pułkownik rojalistowski *Delagrang*, poprzednio już ogłosił stan oblężenia w Abruzzach i toczy tam wojnę. — Jenerał *Sirtori*, wydał proklamację mającą na celu położenie tamy manifestacjom. Proklamacja ta, przypomina ochotnikom, że Król pełen jest dla nich spóeczucia, ale że są prawa wojskowe, których wykonywanie jest niezbędne.

ATENY, 28 Listop.: — Dziś odczytane zostało w Parlamencie Greckim postanowienie rozwiązujące Izby. Przyjęto je okrzykami na cześć Króla. — W Atenach panuje zupełna spokojność.

KONSTANTYNOPOL, 24 List.: — Zbiorowa nota Ambassadorsów przy Porcie, domagająca się reform w administracji wewnętrznej, a zaproponowana przez P. *Bulwer*, została dobrze przyjętą. — *Ferhad Pasza* (Jenerał *Stein*), podążnity niedawno do odpowiedzialności sądowej na żądanie *Riza Paszy*, zmarł nagle. — Wiadomości z prowincji donoszą o panującej spokojności.

TURYŃ, 30 Listop.: — Prassa Włoska, odpiiera oskarżenia zawarte w liście Xięcia *Murata* z 25go t. m., adnotujące obecnego rządu w Neapolu. — Król *Wiktor Emmanuel* ma dziś wyjechać do Palermo. (Ind: Belge).

ROZMAITOŚCI. — Z powodu zmian jakie w Cesarstwie Austrjackiem są zaprowadzone, gazety miejscowe podają wyciągi ze statystyki urzędowej tego państwa, które wielce stan rzeczy wyjaśniają. I tak: ludność ogólna podług ostatnich obliczeń, wynosi 37,754,856. Taż sama ludność, rozłożona podług pochodzenia w etnograficznem dziele *Czorniga*, z polecenia Rządu wykonanem, okazuje, że jest: 1) Niemców 7,890,000. 2) Słowian: a) Czechów, Morawów i Słowaków 6,133,000; b) Polaków 2,160,000; c) Rusinów 2,752,000; d) Słoweńców 1,183,000; e) Kroatów 1,337,000; f) Serbów 1,438,000; g) Bułgarów 24,000. 3) Madziarów 4,947,000. 4) Romańskiego pochodzenia: a) Włochów 5,294,000; b) Friułów 417,000; c) Ladinów 14,000; d) Mołdo-Wołosów 2,643,000; Żydów 1,050,000. Nakoniec, nie wymienionych Albańczyków, Greków, Ormian i Cyganów 146,000. Czyli razem cała ludność podzielona na pięć głównych szczepów, obejmuje 20 rozmaitych narodowości. Obok tego powyższa ludność podług wyznań następuje dając rezultata: rzymsko-katolickiego wyznania jest 26,709,000, greckiego-unickiego 3,426,000, nieunitów 2,918,000, ewangelicko-augsburskich 1,219,000 i ewangelicko-reformowanych 1,963,006. Co do tych dwóch ostatnich wyznań wypada 1,478,000 na Węgry a 312,000 na Siedmiogród. — Na jednej biesiadzie, tyle natłuczono szklanek przy trącaniu się, że zebrano 10 centnarów okrucich szkła. Ze zaś uczta odbywała się w sali ćwiczeń wojskowych, która nie ma podłogi, lecz ziemię ubitą jak boisko, było zatem potrzeba 15 wozów gliny dla naprawienia tego boiska rozmiękłego od piwa i wydeptanego butami. — Wynalazcy francuskiej polewy, Bernardowi *Palissy*, wzniesiono na sześć stop wysoką statuetę z porcelany. Nie można było znaleźć odpowiedniejszego materiału na posąg dla sławnego garncarza artysty, który spędziwszy lat 16 w walce ze światem, rodziną i uporem wynalazku, życie, zdrowie i całę ubożuchne mienie mu poświęcił. Żywot jego i śmierć sama na rusztowaniu za wyznawanie zasad hugonotów, są przykładem rzadkiej dziś siły ducha i wytrwałości, godnej zaiste posągów. — Sławny *Budens* uczony francuzki XVIgo wieku, zajmował się literaturą z niezmiernym zapalem; na dowód tego przytaczają, że w dzień ślubu trzy godziny przepędził w bibliotece, a gdy raz słuchający wpadł do niego z krzykiem że dom się pali, odrzekł z zimną krwią: „Idź z tem do pani, ja nie mieszam się do gospodarstwa.”

DONIESIENIA.

Urząd Konsumcyjny Miasta Warszawy, zawiadamia: iż w biurze Jego w dniu 24 Listopada (6 Grudnia) r. b. o godzinie 10ej rano, odbędzie się powtórna licytacja na sprzedaż partjami **objektów Tabaczych**, skonfiskowanych. Osoby przy kupnie utrzymujące się, obok wartości za obiektą postąpionej, obowiązane są uiścić należności bandelerowe od tych obiektów Ustawą Tabaczną z r. 1860 oznaczone.

WYKWALIFIKOWANA AKUSZERKA,

upoważniona przez Rząd, obecnie ma podstatkiem **MAMEK** zdrowych, młodych, ze świeżym pokarmem. Ktoby potrzebował takich, raczy się zgłosić do Kautoru Mamek pod Nr 170 przy ulicy Golebiej.

Wiktorja Schiffer.

W dniu 2 b. m., w przechodzie z ulicy Bonifraterskiej na Franciszkańską, zgubiona została przez biedną Służącą **PEŁERYNA** od Salopy, morantką obszyta. Laskawy znalazca raczy oddać takową pod Nr 1298A (nowy 36), wchodząc w bramę na pierwsze piętro, za nagrodą.

WIELKA WYSTAWA CUKRÓW

Na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia, przysposobionem wielki zapas **Cukrów** do ubrania drzewek, w najświeższych i najnowszych kształtach, rozmaitych przedmiotów i bardzo dobrych do zjedzenia. Przytem dla Rodziców chcących uradować swe dzieci przyjemną i niedrogą Kolędą, przygotowałem małe **Pudełka**, napelnione rozmaitemi smacznymi **Cukierkami**. Rozmaitej wielkości Paryżkich, Cukierkami napelniających Pudełek, **Bonbonierek** eleganckich i gustownych. Najnowszy gatunek **Confekt de Serall**, funt po Złp. 5. Przypominam Szanownej Publiczności, iż u mnie można dostać najwyborniejszych **Pierników**, jako to: prawdziwe **Toruńskie**, **Norymberskie**, **Sante**, **Czokoladowe**, **Bazler**, **Delikatesów**, **Karlsbadzkie**, **Anżyowe**, **Norymberger**, i t. d.; także ulubiony Warszawianom **Brak Warszawski**, funt po Złp. 2, z czem polecam się Szanownej Publiczności, przy ulicy Senatorskiej i rogu Daniłowiczowskiej Nr 461. — **C. Grohnert.**

W dobrach Izdebnio, jest do wypuszczenia w dzierżawę **Ogród** owocowy i warzywny, do 12tu morgów obszerności mający, pod korzystnymi warunkami, w odległości od Stacji Grodzisk wiorst 7, i od szosy za Błoniem wiorst 8. Wiadomość na miejscu u Dzierżawcy tychże dóbr.

Podaje do wiadomości, że w dniu 24 Listopada (6 Grudnia) r. b., to jest we Czwartek o godzinie 10ej z rana, odbywać się będzie w Roszarach Wolińskich, sprzedaż przez publiczną licytację, 26ciu **HONI** pociągowych, należących do Nizowskiego Pułku Piechoty.

Jest do sprzedania **ALGIERKA Bobrowa**. Wiadomość w Zakładzie Piwa Bawarskiego, w pałacu Blanka.

Nagrody Rs. 10. —

Wieczorem dnia 18 (30) Listopada, w przeszły Piątek, przejeżdżając dorożką z domu na ulicy Brackiej Nr 1583, ulicami: Bracką, Szpitalną, Mazowiecką, Saskim Placem, Wierzbową i Bieleńską, do Hotelu Krakowskiego i napowrót temiż ulicami, na Plac Trzech Krzyży, zgubiona została z ręki **BRANSOLETA** złota, bez sztychu i emalii, Petersburskiej roboty, o 24ch ogniwkach, z których każde o 4ch wkłęsnięciach. Upraszam się znalazcę, za powyższą nagrodą, jeżeliby takowej zażądał, zgłosić się na róg ulic Brackiej i Nowogrodzkiej, w domu Nr 1583, na 1m piętrze.

Administracja Xięstwa Łowickiego. — Podaje do publicznej wiadomości, że w Zwierzyńcu pod Skierniewicami, znajduje się do sprzedania 130 sztuk danieli, jak również w Bazantarni pod wsią Słomkowem, bażantów stołowych sztuk 250. Sprzedaż odbywać się będzie w miarę życzeń pretendentów, partjami lub na sztuki zastrzelone, po cenie następującej: za rogacza Rs. 7 kop. 50; za kozę Rs. 5, za bażanta stołowego Rs. 1 kop. 50. — Osoby życzące sobie nabyć danieli lub bażanty żywe dla rozmnożenia w lasach lub parkach, oprócz powyższej należytości, obowiązane będą ponieść kosztu ujęcia. O kupno zgłosić się winny do Administracji Xięstwa Łowickiego w Łyszkowicach, lub też deklarację kupna, wraz z należytością za zakupić się mającą ilość, nadesłać pocztą franco, adresując do Łyszkowic przez Skierniewice, dokąd żądana zwierzyna i bażant, po zastrzeleniu odstawione zostaną do Restauracji na Banhofie, zkad każdy interesant takowe otrzymać może. — Administrator Xięstwa, Pułkownik **Hauke**. Pomocnik Administratora, Radca Dworu, **J. Wojciechowski**. Sekretarz, **Dzierżanowski**.

Przy ulicy Grzybowskiej, w bliskości Granicznej, w domu pod Nrem 1055 B, jest do najęcia od Nowego Roku **POKOJ KAWALERSKI** z Drwalnią.

POSESSJA Nr 1599A przy ulicy Nowogrodzkiej, mająca frontu i głębokości po 60 lok., z **Oficyną** muirowaną, w części miasta nowobudującej się, czystej i ludnej.

DACHÓWKA płaska, Pół-Holenderka 4 — 5000. **Lasu sosnowego**, około włók 10, budulcowego, w 1/4 grabina i brzezina, o 5 1/2 mili od Warszawy, przy samej linii Kolei żelaznej Warsz.-Petersburgkiej, — do sprzedania każdego czasu. Bliższa wiadomość na miejscu, trzeci dom od ulicy Kruczej i Marszałkowskiej.

Ktoby miał na Prowincji **BROWAR** do wydzierżawienia lub kupna, wraz z gruntem, raczy się zgłosić poste restantem **P. M. W.**, do Piotrkowa Trybunałskiego; może być od Nowego-Roka lub od Sgo Jana.

Łososia wędzonego, Minogów Elbląskich, Piklingów Hamburgskich, Śledzi Hollenderskich Kreuter, Anchois, Serów w najrozlicznijszych gatunkach, otrzymał świeże transporta Handel Józefa Kühr, w gmachu Teatralnym.

Przy ulicy Elektoiałnej, wprost Solnej, w domu W. Kunickiego, N° 783 (33), jest **LOKAL** do wynajęcia każdego czasu, składający się z dwóch Pokoi i Kuchni Angielskiej, Piwnicy i wspólnej Góry. Wiadomość tymże Lokalu, na dole.

W domu Gejslera, na Krakowskim-Przedmieściu, pod Nr 20 nowym, jest do sprzedania **PALTO** syberyjskie, watowane, mało używane, urzędowej roboty; wiadomość powyższą można w Sklepiu na dole, pierwszy dom za Szpitalem Sgo Rocha.

W dniu 3 b. m., między godziną 3ą a 4ą po południu, w przechozie z Pragi do Warszawy, z targu świńskiego ponad Wiślu, przez most żyłwowy, Zjazd i alieję Sto-Jańska na Stare-Miasto, zgubiono **KOLENIERZ ELKOWY**, damski, kamienny znalazca, raczy oddać takowy za stosownem wynagrodzeniem, jeśli żądać będzie, do mieszkania P. M. Popławskiej, Starem-Mieście pod Nr 54.

Zadany jest **Wspólnik**, z kapitałem około 3,000 Rs., do prowadzenia na obszerniejszą skalę, fabrykacji papieru, w Paderbni Woli-Naropińskiej, o milę od m. Rawy odległej, a mogącej zapewnić przeszło 20%, od wyłożonego kapitału. Taż sama fabryka może być sprzedana, gdyby zgłaszający sam tylko swoją rękę rzeczoną Fabrykę życzył sobie prowadzić. Bliższą wiadomość powyższą można u Wóznego w Kantorze Banku Polskiego, lub na miejscu u Właściciela. — **M. S.**

Drzewo olszowe, brzożowe i dębowe, szeczapowe, w sążniach kubieńczych, krótko rznitych, w ilości sążni 300, jest do sprzedania razem lub częściowo, na miejscu lub z dostawą; oraz 3 stogi **Siana** nadwiślańskiego. Wiadomość przy ulicy Białej Nr 2597/8, u Właściciela domu na 1m piętrze.

OSOBA bezdzietna, pici żeńskiej, któraby życzyła sobie ulokować mniej więcej 300 Rubli srebrem, od której to kwotki w procencie będzie miała Pokój z osobnem wchodem i opalem przy tejże Familji, oraz Śniadanie, Obiad i Kolację, a to do czasu zwrócenia tejże w miesięcznych ratach całkowitej kwotki wniesionej, poczynając zaraz z pierwszym miesiacem do dolu. Oczem wiadomość przy ulicy Królewskiej, obok Pałacu dawniej Hr. Lubieńskich, pod Nr 1067, w podobu na prawo, Józef Jakubowski wskaże.

Hotel de France w Dreźnie.

Właściciel Hotelu wyżej wymienionego, ma zaszczyt oznajmić osobom pojedynczym, lub familjom, zamierzającym przejechać jakiś czas w mieście Dreźnie, iż mogą znaleźć u niego mieszkanie, wraz z usługą i stołem, na dnie, tygodnie lub miesiące, za ceną nader umiarkowaną. Hotel de France jest położony przy ulicy Wildstruffer Gasse, w bliskości Teatru i Muzeów, w samym środku miasta.

Pan Wojciech **Herbaczynski**, mający zakład wyrobów krawieckich od lat kilku w Warszawie pod Nr 476 przy ulicy Nowo-Senatorskiej, znany z dokładnego wykończenia odzieży podług gustu i potrzeby, na żądanie Obywateli i dla dogodności mieszkańców m. Lublina i jego okolic, od dnia 15 Października r. b., otworzył tamże w hotelu Polskim, w domu P. **Otto**, zakład, w którym oprócz gotowej roboty męskiej wszelkiego rodzaju, ma w zapasie korthy krajowe i zagraniczne, słowem wszystko co tylko służyć może do ubioru kompletnego, poczynawszy od krawatów, kamizelek, tużurków, paltotów, i t. p. — Wszelkie obstalunki tego rodzaju, wykonywa akuratnie i po cenach przystępnych.

W okolicy obfitującej w wodę z odpowiednim spadkiem, odległej od Kolei żelaznej nie całe mil trzy, jest **MIĘJSCE**, w którym założoną być może z wszelkimi wymaganiami fabryce warunkami **PAPIERNIA**. Ktoby miał zamiar tego rodzaju przedsięwzięcia pod korzystnymi warunkami, zechce się zgłosić każdego dnia, wyjąwszy Święta, od godziny 9ej do 1ej z rana i od 3ej do 6ej po południu, do Kancelarii Głównego Zarządu Dóbr i Interesów Domu Hrabów Krasińskich przy ulicy Krakowskiej. Przedmieście Nr 410 się mieszczące, gdzie bliżej co do tego interesu pojasnionym zostanie.

Dnia 6 Grudnia r. b., o godzinie 10ej z rana, odbywać się będzie licytacja w mieście Jadowie, Powiecie Stanisławowskim o 2 wiorsty od Kolei Żelaznej St Petersburgsko-Warszawskiej położonem, w Biorze miejscowego Zarządu Dóbr, na wydzierżawienie różnych **Lokali**, w domu nowo wystawionym, pod Nr 30; do Lokali rzeczonych, należą dwa obszerne Sklepy, z odpowiedniami mieszkaniami, Kuchniami i Piwnicami, tudzież dwie małe stancje. Mający chęć zadzierżawienia takowych, zechcą się w miejscu i terminie powyż oznaczonym, do Biura Zarządu Dóbr-Jadowa zgłosić, gdzie o warunkach umowy poinformowani zostaną.

Skład Herbaty Chińskiej

oraz różnych Towarów rosyjskich

i innych,

pod firmą:

GRZEGORZA GRIDINA Sgo.

Istniejący od lat kilkunastu w mieście Powiatowem Łęczyca, w domu pod Nr 185, obecnie przeniesiony został dla lepszej wygody, do domu P. Michała Łukowskiego pod Nr 4 przy ulicy Pamięskiej i Rynku, obok Hotelu Krakowskiego, o czem mam Honor zawiadomić Szanowną Publiczność okolic, nadmienając, że jak dotąd, tak i nadal, **Skład** mój będzie zaopatrzony w różne **Towary** i **Trunki** w najlepszych gatunkach, sprzedaż takowych odbywać się będzie z całą sumiennością, po cenach umiarkowanych, przeto polecam się wględom łaskawej Publiczności. — **Grzegorz Gridin Sci.**

DOBRA

znacznej rozległości, przy drodze Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, gdzie jest i Stacja Kolei, w Gubernji Warszawskiej położone, są do wydzierżawienia na lat 12 lub 15, od 24 Czerwca 1861 r. pod dogodnymi warunkami. Dobra te, leżą w pośród blizkich i znacznych miast handlowych i przemysłowych, dokąd szosse prowadzi; mają powiększej części glebę pszenną, znaczne łąki, pastwiska i podostatkiem wód, na których znajdują się Młyny, Tartak i Budynek, w którym dawniej fryszka eksystowała, ze wszelkimi do tego potrzebnymi przyrządami. W ogólności są one zdadne do wszelkich Zakładów Przemysłowych, jak np: do założenia Cukrowni, Dystrylarni Wódek Słodkich, Pieców Terpentynowych, (takowe już eksystują), są dobrze zagospodarowane. Do dzierżawy dodają się 3 włoki Lasu dobrego, do każdorocznego wycięcia. O szczegółach dowiedzieć się, na ulicy Mazowieckiej Nr 1350A na 2m piętro, na lewo, u Lokaja Tadeusza, bez pośrednictwa 3ej osoby.

DODATKOWE WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Od d. 15 (27) Listopada, nastąpić miała zmiana w biegu pociągów na drodze żelaznej Petersbursko-Warszawskiej, między Petersburgiem a Dynaburgiem. Pociągi te odchodzą: z Dynaburga o godz. 2 m. 20 po południu, a przybywają do Petersburga o godz. 6 m. 50 z rana; zaś z Petersburga o godz. 7 m. 30 wieczorem, a przybywają do Dynaburga o godz. 11 m. 55 z rana.

Nowo mianowany Ambassador Francuzki w Londynie Senator Hra: *Flahault de la Billarderie*, jest małżonkiem Lady Małgorzaty Elphinstone, Baronowej *Nairne*, Parowej Angielskiej na własnych prawach. Była ona córką Vice-Hrabiego *Keith*, znanego Admirała i zdobywcy Przylądka Dobrej Nadziei.

Jutro w Resursie Kupieckiej o godz. Tej wieczorem, P. *Jurkiewicz*, Profesor, wykładać będzie po raz trzeci, geologię popularną. Bilety wejścia wydawane będą jak zwykle w Kancelarii tejże Resursy tegoż samego dnia z rana od godz. 10 do 2-j z południa, i na godzinę przed wejściem do sali.

W miasteczku Ossiakowie, w Powiecie Wieluńskim położonym kilku okolicznych Obywateli założyło sklep towarów kolonialnych, oraz przedmiotów najbardziej potrzebnych w rolnictwie. W sklepie tym dostać można towarów po znacznie niższych cenach; jest to więc przysługa dla całej okolicy, którą głównie zawdzięczyć należy właścicielowi dóbr Ossiakowskich.

Z Kalisza. — Dom Handlowo-Komisowy rolników Kaliskich coraz więcej rozwija działalność swoją, wzorowo prowadzony ułatwiając wszelkie kupna, sprzedaże i interesa Ziemianów, zasłużył już sobie na ogólną sympatię i uznanie.

Czas donosi z Krakowa 1go b. m.: We Wtorek danem będzie w Teatrze tutejszym przedstawienie, którego czysty dochód w połowie przeznaczonym jest na ubogich zostających pod opieką Towarzystwa Dobroczynności, a druga połowa na zakład chłopców w osieroconych. P. Jan *Królikowski* który tu w gościnnych rolach występuje, ofiaruje swój udział w tem przedstawieniu i powtórzy rolę *Narcyza Rameau*, którą odegrał z taką prawdą i życiem. Artysta ten przyjmowany zawsze z zapętem, zabawi jeszcze w mieście naszym czas jakiś i spodziewamy się, że nie po raz ostatni widzieć go będziemy na Wtorkowym przedstawieniu.

Alfred-Tadeusz *Krempowiecki* i Brat jego Karol, upraszają Ciotkę swoją W. Rozalję z Krempowieckich *Chrzanowskę*, o udzielenie im wiadomości o sobie za pośrednictwem *Kurjera Warszawskiego*. (W razie przychylenia się do tej prośby Siostrzeńców, Redakcja *Kurjera*, ma honor upraszać W. *Chrzanowskę*, o nadesłanie Redakcji, adresu swego).

Do xigaroi i składu nut pod firmą E. *Wende et Co*, przy ulicy Senatorskiej Nr 2gi, wprost handlu W. *Dobrycza*, nadszedł już *Almanach de Gotha*, na rok 1861, i sprzedaje się po cenie rs. 1 kop. 65.

W Siedmiogrodzie 9 słowarzyśń wiejskich łączą się w jedno towarzystwo, które ma na celu podźwignięcie jedwabnictwa, pszczolnictwa i ogrodnictwa, ku czemu służyć mają wyznaczane w miarę środków dla każdej gależy premje.

Znana owocarnia w domu PP. *Wizytek*, otrzymała świeży transport gruszek zwanych berry duie, ważące jedna funt 1, oraz winogron wyborowych i innych owoców.

Wkrótce P. *Zonner*, z powodu zajęcia Teatru w gmachu Warsz. Tow. Dobr., przez teatr Amatorski, przeniesie się z przedstawieniami swemi do *Tivoli*, gdzie dać będzie widowiska z nowym zupełnie aparatem.

DONIESIENIA.

Załatwia komissa: Nowej Pożyczki Towarz. Kredytowego Ziemskiego. — Kupna, Sprzedaże, Wydzierżawienia, Zamiany Dóbr, Domów, Lasów, Stręczenie oficjalistów, redagowania prośb i wszelkie inne, K. *Paławski*, w Warszawie Rantor Informacyjny i Komissowy pod Nr 419, obok Poczty utrzymujący.

Potrzebny jest **UCZEŃ HANDLU**, dobrej konduity i z odpowiednim wykształceniem; wiadomość w Handlu Józefa Höhr w gmachu Teatralnym.

Dziś rano zimna stopni 8. Wczoraj w południe zimna stopni 4.
Dziś rano wysokość wody na *Wiśle*, stóp 6 cali 2. (Ubywa).

TIVOLI

Na powszechne żądanie, w przyszły Czwartek nieodwołalnie po raz ostatni, wystąpi P. *Royer* z przedstawieniem **MAGICZNEM**, i jako przedstawienie ostatnie i pożegnalne, będzie się starał usilnie, wystąpić z Programem olbrzymim nader ciekawym, przytem okaże wiele sztuk dotąd niewidzianych. Mając niepionną nadzieję, iż Szanowni Amatorowie Magji, licznie zebrać się raczą.

GRUSZKI Francuzkie (Poires Duchesses), nadzwyczajnej wielkości, otrzymał Handel Win i Delikatesów Józefa *Hoehr*, w gmachu Teatralnym.

OSTRYGI Holztyńskie, codziennie nadchodzą do Handlu *Szymona Jerzmanowskiego*, w domu PP. *Wizytek*, na Krakowskim Przedmieściu.

OSTRYGI świeże codziennie w Handlu **J. STOCZKIEWICZA**, przy ulicy Miodowej Nr 486.

OSTRYGI WYBOROWE nadchodzą codziennie do Handlu **ANTONIEGO STEPAŃKOWSKIEGO**, pod Nr 473C przy ulicy Wierzbowej.

OSTRYGI OSTENDZKIE codziennie u **J. Wolana**, ulica Długa Nr 547.

OSTRYGI, codziennie świeże, nadchodzą do Handlu **W. Hempla**, ulica Długa Nr 590, za zabudowaniami Katedry Prawosławnej.

OSTRYGI świeże, nadchodzą codziennie do Handlu **L. Gout**, przy ulicy Rymarskiej Nr 471 lit: E.

Pisma krajowe i zagraniczne, w liczbie 23ch do czytania w oddzielnym Salonie; dwa regularne Billardy, Szachy, Arcaby, doborowe Trunki, Przekąski i rychła usługa, w **Kawiarni Warszawskiej**, pod Nr 605 ulica Bielańska, naprzeciw Hotelu Lipskiego, pod trzema keronami.

OSTRYGI świeże codziennie w Handlu **Juljana Hoersler**, przy ulicy Elektoralnej, wprost Banku Polskiego.

OSTRYGI Holztyńskie, Ostendzkie i Natłocze, wyborowe, nadchodzą codziennie do Handlu **J. HOEHR**, w gmachu teatralnym Nr 474.

Do dzisiejszego *Kurjera*, dołącza się **Tabella** wygranych 2ej klasy, Oddziału 1go Loterii na Dobra Szymanów i Seroki.